

ZINGIBERACEELE DIN COLECȚIA GRĂDINII BOTANICE DIN BUCUREȘTI

CONSTANTINESCU MARIA

Spectacolul naturii seduce toate generațiile, dar mai ales pe cei tineri, copii, care sunt naturaliști din instinct. Aceștia, fie că iubesc mult animalele și caută compania lor, fie că sunt atrași de frumusețea plantelor și urmăresc cu emoție „dezvoltarea” uneia sau alteia.

O parte din misterioasa lume vegetală de pe tot globul poate fi văzută într-o Grădină Botanică.

Dintre colecțiile Grădinii Botanice din București face parte și familia Zingiberaceae, cu plante ierboase, perene, tropicale și subtropicale.

1. *Zingiber officinale* Roscoe, originar din India și Malaczia este o plantă ierboasă, perenă, cunoscută sub numele de Gingiber, care a fost unul dintre primele condimente cunoscute în Europa. Este totodată unul dintre cele mai importante extrase din rădăcină. Gingiberul se utilizează în produsele farmaceutice, în patiserie și băuturi.

La sfârșitul secolului XIII, Marco Polo a fost primul european care a adus planta din China. A fost apoi cultivat ușor în Brazilia începând din secolul XVII și din acea perioadă figurează pentru prima dată în multe Grădini Botanice din Europa.

2. *Zingiber zerumbet* Smit. de asemeni cu rizomi tuberoși, gălbui, apoi albicioși, cu gust aromatic care devine amărui, constituie gingiberul alb.

3. Genul *Costus* – numele derivă de la un vechi parfum din India. Cuprinde aproximativ 120 de specii de plante herbacee, vivace, de seră caldă, originar din America, Africa, Asia și Australia.

Tulpina este adesea spiralată, cu frunze sesile sau scurt peționale, cărnoase, cu fluorescențe terminale în formă de conuri. Au un rizom gros.

Înmulțirea se face prin diseminare sau prin butași.

La noi sunt 5 specii.

4. *Curcuma longa* L. din Asia meridională, este cunoscută sub numele de safran de Indii. Este o plantă ierboasă ce poate atinge înălțimea de 1 m. Frunzele sunt oblongi sau eliptice, glabre, cu teacă; tija florală pornește din centrul frunzelor și poartă o inflorescență terminală sau laterală, iar rizomul este gros și rotunjit cu numeroase rădăcini ce au la rândul lor tuberculi cilindrici. Tuberculii în interior au culoarea galbenă datorită curcuminei cu care se prepară tinctura de curcuma ce este folosită drept colorant în industria textilă, în cosmetică și chiar pentru colorarea untului. Curcumina este folosită și ca reactiv în laboratoare, înroșindu-se în prezența acizilor. Se extrage din tuberculi cu ajutorul sulfurei de carbon. Este insolubilă în apă.

În tuberculi se mai găsește și un ulei volatil, curcumol, cu miros aromatic și gust piperat.

5. *Kaempferia galanga* L. originară din Asia, este o plantă ierboasă, cu frunze cămoase și flori albastru deschis. Rizomul este consumat de foarte mult timp. Este cunoscut sub numele de galanga. Se întrebuințează în medicină și drept condiment.

Tuberculi aromatici au și speciile genului *Alpinia*.

6. *Alpinia officinarum* Hance. din Asia, poate atinge 2 m. înălțime, cu inflorescențe în formă de spic, cu flori alb-gălbui; rizomii sunt cilindrici, târâtori, de culoare roșu-brun, acoperiți de solzi fibroși. În comerț sunt cunoscuți ca adevărata Galanga, fiind un condiment apreciat în Franța.

Sunt în colecție 5 specii.

7. *Elettaria cardamomum* Maton. crește spontan în Ceylon, cu frunze lungi sesile și inflorescența în spic este cunoscută sub numele de cardamom. La această plantă semințele sunt condimentare, având avantajul că sunt mai puțin iritante; prin mestecare pot chiar să neutralizeze mirosul supărător al usturoiului și de asemeni au și efecte carminative.

8. *Hedychium* – plante cu rizomi târâtori, tije puternice, iar inflorescența este în ciorchini scurți.

În colecție sunt 4 specii.

9. *Roscoea* Sm. originară din China, are frunze aciculate sau oblongi; florile sunt de culoare albastră, purpurie, mai rar albe sau gălbui. Se pot folosi pentru afară numai în perioada de vară. Își datorează numele lui William Roscoe, istoric și fondator al Grădinii Botanice din Liverpool. Sunt în colecție 4 specii.

10. *Globba bulbifera* Roxb. originară din India Orientală.

11. *Brachychylum horsfieldii* O.G. Peterson din Java.

Zingiberaceele – plante cu valoare ornamentală și condimentare, au nevoie de o perioadă de repaus când udatul se reduce treptat. Ca substrat se folosește un amestec de pământ lutos și humos sau pământ universal bine drenat.

Înmulțirea se face prin semințe și prin butași.

B I B L I O G R A F I E

*** – Enciclopédie du monde végétale, Paris, 1964.

NICHOLSON G. – Dictionnaire pratique D'horticulture et de Jardinage, Paris, 1895–1896;

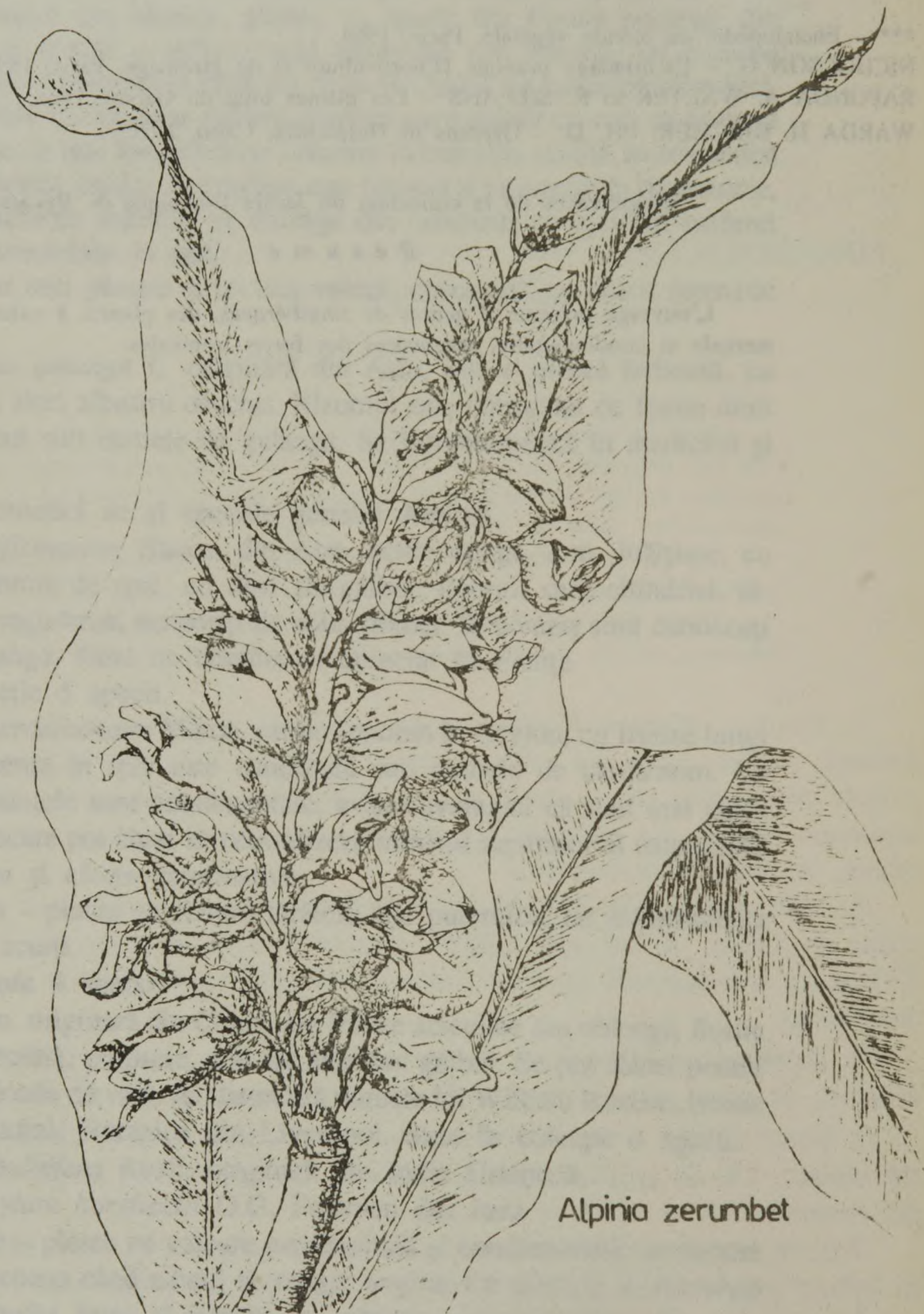
RAPONDA A. WALTER et R. SILLANS – Les plantes utiles du Gabon, 1961;

WARDA H. BIRCHER, PH. D. – Gardens of Hesperides, Cairo, 1970.

– Zingibéracées de la collection du Jardin Botanique de Bucarest

R e s u m e

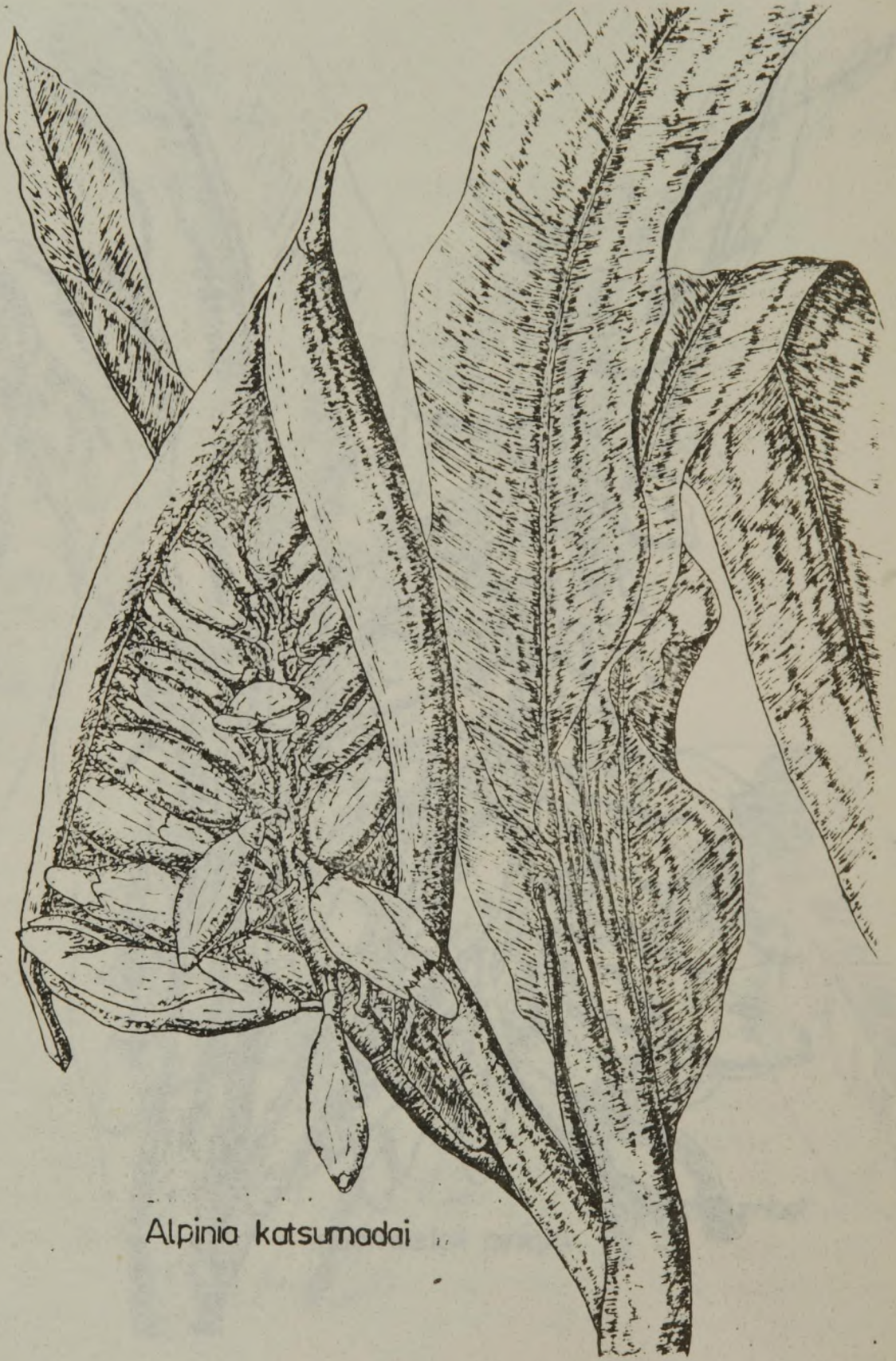
L'ouvrage présente il genres de *zingibéracés*, des plantes à valeur ornementale et condimentaire, originaires des forêts tropicales.

Alpinia zerumbet

Alpinia katsumadai

Alpinia katsumadai